

516. plenární zasedání Evropského hospodářského a sociálního výboru (Brusel, 27. – 28. 4. 2016)

Plenární zasedání Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) projednalo v přítomnosti místopředsedy Evropské komise odpovědného za energetickou unii pana pan Maroše Šeřčoviče následující stanoviska:

- **TEN/580 Zpráva o stavu energetické unie za rok 2015**

Sdělení Evropské komise o stavu energetické unie za rok 2015 je první zprávou o pokroku iniciativy týkající se energetické unie, jež byla zahájena v únoru 2015 coby jedna z klíčových priorit Komise. Dokument zkoumá pokrok, k němuž došlo v členských státech EU-28, na základě pěti ukazatelů, kterými jsou dekarbonizace ekonomiky, energetická účinnost, integrace trhu s energií, bezpečnost dodávek energie a výzkum a inovace v oblasti energetiky, a dále pak vyvozuje politické závěry a rozebírá postupy směřující k dosažení cílů energetické unie, pokud jde o všech pět uvedených ukazatelů. Toto sdělení je doprovázeno dalšími 29 dokumenty, včetně pracovních dokumentů útvarů Komise, energetických statistik a energetických profilů zemí. Tyto zprávy a dokumentace – spolu s integrovanými vnitrostátními plány v oblasti energetiky a klimatu na období 2021 až 2030, které mají členské státy vypracovat do roku 2018 – tvoří klíčovou součást správy energetické unie a mají se každoročně opakovat.

EHSV podporuje myšlenku evropské energetické unie již od začátku, tj. od té doby, co bylo v roce 2010 vytvořeno Evropské energetické společenství. EHSV rovněž obecně vítá vypracovávání výročních zpráv o stavu energetické unie, jelikož to umožňuje, aby energetika zůstala jedním z nejdůležitějších politických témat v celé Evropské unii a aby byl koordinován pokrok v jednotlivých odvětvích a členských státech. Zpráva o stavu energetické unie za rok 2015 popisuje situaci pouhých devět měsíců od zahájení této iniciativy, což omezuje její přínosnost pro zhodnocení pokroku při vytváření energetické unie. Nicméně, jak se ve stanovisku uvádí, skýtá zveřejnění této zprávy EHSV vítanou příležitost k tomu, aby identifikoval konkrétní aspekty realizace a správy energetické unie, jež mají pro evropskou občanskou společnost zvláštní význam. EHSV ve svém stanovisku vyzdvihuje především sociální rozměr a sociální dopady vytváření energetické unie a to, že musejí být odpovídajícím způsobem zohledněny ve zprávách o pokroku a statistických měřeních. Kromě toho v něm EHSV vyjadřuje znepokojení nad tím, že občanská společnost má být do správy a vypracovávání zpráv o pokroku zapojena jen v omezené míře a že její zapojení není dostatečně specifikováno. Dále je podle EHSV bezpodmínečně nutné zlepšit statistické podklady těchto zpráv, aby se při hodnocení pokroku a přijímání rozhodnutí nevycházelo z někdy neaktuálních, jindy nesrozumitelných nebo dokonce neexistujících údajů.

- **REX/459 Vnější rozměr evropské energetické politiky**

V prosinci 2015 obdržel EHSV od nizozemského předsednictví žádost o vypracování průzkumného stanoviska k tématu Vnější rozměr energetické politiky EU (leden–červen 2016). EHSV již k tomuto tématu vypracoval stanovisko v lednu 2009, nicméně vzhledem ke geopolitickému vývoji za posledních sedm let (arabské jaro, zvýšené napětí s Ruskem ohledně Východního partnerství, krize na Blízkém východě, kolísání cen ropy) a dalším ekonomickým a technickým faktorům (úroveň cen ropy, nové terminály LNG, debata týkající se frakování atd.) je třeba toto stanovisko aktualizovat. Pro vnější rozměr energetiky mají prvořadý význam tři faktory: diverzifikace, jednotné vystupování a náležitě rozvinutý vnitřní energetický systém:

1. **Diverzifikace zdrojů energie EU:**

- ✓ Je nutné rozšířit okruh partnerů v oblasti dovozu energie.
 - ✓ Nové projekty v oblasti infrastruktury, které mají přispět k dosažení diverzifikace, by měly být v souladu s cíli strategie energetické unie a s *acquis* EU.
2. Navzdory rozdílné skladbě zdrojů energie, struktura dovozu energie a odlišným tradičním partnerům členských států je nutné usilovat o **jednotné vystupování**. Klíčovým předpokladem silného vnějšího rozměru je společný vnitřní postoj EU. EHSV rovněž vyzývá členské státy, aby koordinovaly své individuální zájmy v oblasti energetiky a neustále zachovávaly vzájemnou solidaritu a transparentnost.
3. **Silný vnitřní energetický systém** je základním předpokladem pro snížení vnějšího dopadu. Jedním z hlavních rozměrů energetické unie je vytvoření plně funkčního a transparentního vnitřního trhu EU s energií:
- ✓ v jehož rámci budou plně začleněny energetické sítě a systémy všech členských států do vnitřního trhu EU a bude zajištěna jejich plná synchronizace,
 - ✓ který bude založen na rozvoji tří klíčových faktorů: obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti a výzkumu a vývoje.

Vzhledem k tomu, že energie by měla být dostupná pro spotřebitele a měla by podporovat konkurenceschopnost průmyslu, EHSV vyzývá Komisi a vnitrostátní vlády, aby **rozsáhle zapojily občanskou společnost, sociální partnery a spotřebitelské organizace**. Má to klíčový význam pro vytvoření inteligentní, účinné a udržitelné vnější energetické politiky EU.

Plenární zasedání EHSV dále projednalo a přijalo následující stanoviska:

- **NAT/676 Oběhové hospodářství**

Evropská komise dne 2. prosince 2015 zveřejnila balíček o oběhovém hospodářství. Návrhy zahrnují:

- legislativní část: konkrétně řadu změn stávajících evropských právních předpisů týkajících se nakládání s odpady a recyklace;
- nelegislativní část: obsahuje sdělení *Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství*, které se zaměřuje více na výrobní proces, včetně v řadě cílových průmyslových odvětví. Zahrnuje rovněž konkrétní časový plán pro navrhovaná opatření do roku 2017.

Pro období do roku 2017 akční plán pro oběhové hospodářství obsahuje mj.: závazek k podpoře opatření ve prospěch opravitelnosti, trvanlivosti a recyklovatelnosti u požadavků na výrobky v rámci nadcházejícího přezkumu směrnice o ekodesignu, nadcházející opatření pro vytvoření trhu a celounijních standardů pro druhotné suroviny, možná nová ustanovení o rozšíření požadavků na odpovědnost výrobců, cílená opatření pro klíčová průmyslová odvětví. Mimoto jsou hlavními ustanoveními legislativních návrhů: společný cíl EU ve výši 65 % recyklace komunálního odpadu do roku 2030, společný cíl EU ve výši 75 % recyklace obalových odpadů do roku 2030, společný limit EU skládkování ve výši 10 % celkového odpadu do roku 2030, zjednodušení definic odpadu a harmonizace výpočetních metod. Tyto nové návrhy nahrazují předchozí balíček, který Evropská komise předložila v červenci 2014. Komise vedená Jeanem-Claudem Junckerem se rozhodla stáhnout balíček ze svého legislativního pracovního programu na rok 2015 a zavázala se do konce roku 2015 předložit ambicióznější balíček zaměřený na jednotlivé země.

EHSV doufá, že záměr Komise podpořit přechod na oběhové hospodářství bude prvním krokem vedoucím ke změně paradigmatu v chování i v praxi. Připomíná, že nesouhlasí se stažením předchozího balíčku opatření týkajících se oběhového hospodářství předloženého v roce 2014.

Pokud jde o úroveň ambicí tohoto balíčku, je stále co zlepšovat. **EHSV doporučuje znovu stanovit cíle balíčku z roku 2014**, pokud jde o nakládání s odpadem, a zároveň zajistit, že bude možné je nákladově efektivním způsobem splnit. Celkově vzato se v porovnání

s předešlým balíčkem nezdá, že by rozsah či ambice nového balíčku ospravedlňovaly 18měsíční zpoždění.

Návrhy Komise se dostatečně nevěnují přínosům a rizikům v sociální a pracovní oblasti, které s sebou nese přechod na oběhové hospodářství. Je nutné určit nejchoulostivější odvětví a pracovníky, aby pro ně mohly být vytvořeny komplexní podpůrné struktury.

Výbor hodlá prozkoumat schůdnost otevřené evropské platformy pro oběhové hospodářství, jež by sdružovala zúčastněné strany a občanskou společnost z veřejného, poloveřejného a soukromého sektoru zapojené do problematiky účinného využívání zdrojů a již by EHSV spravoval.

Zásadní součástí přechodu na oběhové hospodářství bude tvořit vzdělávání ve všech podobách a na všech úrovních. To musí zahrnovat určení potřeb v oblasti odborné přípravy pracovníků, jež musí být součástí jak okamžité změny, tak dlouhodobější činnosti, již je vzdělávání budoucích generací.

Předpokládaná revize směrnice o ekodesignu musí zohlednit celý životní cyklus výrobků, včetně trvanlivosti, opravitelnosti, fyzické a cenové dostupnosti náhradních dílů a bezpodmínečného poskytování informací ze strany výrobců ohledně oprav a servisu.

Je třeba vyvinout podpůrné mechanismy, které chudším lidem umožní přístup ke zboží a službám vyšší kvality (a s vyšší počáteční cenou). Mezi ty by mohly patřit režimy státem krytých úvěrů nebo režimy financování krytého výrobcem, které by se nižšími sazbami vztahovaly výhradně na výrobky s určitou minimální očekávanou dobou životnosti a které by byly navrženy tak, aby začlenily všechny prvky oběhovosti.

Snížené sazby DPH nebo osvobození od DPH pro recyklované výrobky, jakož i činnosti týkající se opětovného používání a oprav, mohou podnikatele motivovat k aktivitě v této oblasti a spotřebitelům mohou nabídnout výrobky za konkurenceschopné ceny, což pomůže prosazovat dalekosáhlou změnu chování. Mělo by dojít k posunu zaměření dotací tak, aby podporovaly využívání recyklovaných surovin a pobízely k uplatňování zásad ekodesignu napříč všemi výrobními odvětvími.

Proces evropského semestru lze prostřednictvím doporučení pro jednotlivé země využít k tomu, aby bylo zajištěno provedení na úrovni členských států, a může zajistit, že se přechod na model oběhového hospodářství stane jednou z priorit.

- **INT/775 Digitální smluvní právo**

Evropský trh elektronického obchodu zaznamenal v posledních letech prudký nárůst v celém maloobchodním sektoru. Je jedním z motorů celkového růstu EU, skýtá však velký, dosud nevyužitý potenciál. V tomto kontextu přijala Evropská komise strategii pro jednotný digitální trh, která má za jednu z hlavních priorit vytvoření jednotného digitálního trhu za účelem generování dodatečného růstu v Evropě. **Jedním ze tří hlavních cílů strategie pro jednotný digitální trh je „zlepšení přístupu spotřebitelů a podniků ke zboží a službám on-line v celé Evropě“.** Mezi překážkami přeshraničního elektronického obchodu jsou v této strategii uvedeny rozdíly ve smluvním právu jednotlivých členských států. Za účelem vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj přeshraničního elektronického obchodu tedy Komise přijala:

- návrh směrnice o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu,
- návrh směrnice o některých aspektech smluv o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku.

Tyto návrhy jsou společně s návrhem nařízení o přeshraniční přenositelnosti služeb on-line obsahu prvními novými legislativními iniciativami přijatými v rámci strategie pro jednotný digitální trh.

Dané dvě směrnice budou konkrétně plně a cíleně harmonizovat závazná práva a povinnosti stran smlouvy o poskytování digitálního obsahu nebo o elektronickém prodeji zboží a přispějí ke zrychlení růstu jednotného digitálního trhu.

EHSV souhlasí s potřebou regulovat některé ze záležitostí uvedených ve sdělení o digitálním smluvním právu, ale domnívá se, že mnohem důležitější než regulace smluvních práv u smluv

o prodeji movitých věcí online jsou jiné faktory, které popisuje v tomto stanovisku týkajícím se digitálního obsahu a prodeje zboží online.

EHSV je v souladu se svými dřívějšími postoji v zásadě pro formu nařízení namísto směrnice a nesouhlasí s právním základem, jež zvolila Komise, a naproti tomu navrhuje článek 169 Smlouvy o fungování EU. Z toho vyplývá, že přijatá opatření by měla být založena na minimální harmonizaci.

V případě návrhu týkajícího se poskytování digitálního obsahu však z pragmatických důvodů přijímá Komise navrženou formu cílené maximální harmonizace, přestože podle něj není dostatečně odůvodněna.

EHSV se dále domnívá, že Komise svým návrhem týkajícím se prodeje zboží online vytvořila dva systémy, čímž dochází k rozdílnému přístupu k prodeji zboží online a mimo internet, což je nepřijatelné.

- **INT/774 Modernizace autorského práva**

Cílem sdělení je **dosáhnout širokou dostupnost tvůrčího obsahu v celé EU** s cílem zajistit, aby právní předpisy o autorských právech v EU nadále poskytovaly vysokou úroveň ochrany pro nositele práv a udržovaly dobrou bilanci s ostatními cíli veřejné politiky v digitálním prostředí, jako je vzdělávání, výzkum a inovace nebo rovný přístup pro osoby se zdravotním postižením.

Toto sdělení rozvíjí opatření oznámená v rámci strategie pro jednotný digitální trh a stanoví, jak Komise hodlá dosáhnout cíle „modernějšího a evropštějšího rámce v oblasti autorských práv“. Představuje plán, který obsahuje cílená opatření s návrhy pro velmi krátkou dobu, včetně návrhu týkajícího se „přenositelnosti“ služeb obsahu online předkládaného spolu s tímto sdělením, soubor návrhů plánovaných na rok 2016 a dlouhodobou vizi.

Tento „politický náhled“ bude převeden do podoby legislativních návrhů a politických iniciativ v příštích šesti měsících, přičemž vezme v úvahu všechny vstupy z několika veřejných konzultací.

Komise chce zajistit, aby Evropané měli přístup k široké legální nabídce obsahu, a zároveň zajistit, aby autoři a ostatní nositelé práv byli lépe chráněni a spravedlivě odměňováni.

V klíčových odvětvích vzdělávání, kultury, výzkumu a inovací budou rovněž těžit z modernějšího a více evropského rámce. EHSV:

- je toho názoru, že autorské právo je stále zásadním prostředkem ochrany a spravedlivého odměňování autorů a osob, které se podílí na šíření děl a představení prostřednictvím propojených digitálních sítí;
- **vyzývá k rychlé ratifikaci Marrákešské smlouvy;**
- má za to, že je možné a žádoucí sjednotit na evropské úrovni oblast soukromého kopírování;
- navrhuje zavést právní rámec, který podpoří jednak tvorbu děl chráněných autorským právem a zároveň i zapojení nových modelů licencí a obchodních modelů do vytváření jednotného evropského trhu;
- je toho názoru, že nevhodnější formou právního předpisu pro vytváření jednotného digitálního trhu je nařízení;
- vybízí Komisi, aby vypracovala studie a provedla důkladné výzkumy obchodních modelů spojených s volnými licencemi, jejich stávajícího a možného ekonomického významu, příjmů a pracovních míst, které by tyto licence mohly v různých oblastech vytvořit, a rovněž případných návrhů předpisů, které by byly vhodné pro podporu a používání těchto licencí;
- má za to, že **kulturní rozmanitost Evropy je jádrem evropské identity a je třeba ji v členských státech povzbuzovat a podporovat.**

- **INT/781 Přenositelnost on-line služeb poskytujících obsah**

Komise v rámci naplňování své strategie pro jednotný digitální trh dnes představila návrh, který Evropanům umožní cestovat i se svým on-line obsahem. V současné době se Evropané na cestách v EU mohou ocitnout bez přístupu k on-line službám, jejichž prostřednictvím sledují filmy a sportovní vysílání, poslouchají hudbu, čtou e-knihy nebo hrají hry a za jejichž využívání zaplatili v zemi svého bydliště.

Tento návrh má za cíl usnadnit poskytování přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah (ustanovení stanovuje místo poskytování dotčené služby, jakož i přístupu k ní a jejího využívání) a ukládá poskytovateli služeb za určitých podmínek povinnost umožnit přeshraniční přenositelnost. Nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro řešení zjištěných problémů. Nemá podstatný vliv na udělování licencí k právům, a má proto jen omezený dopad na obchodní modely nositelů práv a poskytovatelů služeb. Návrh neuloží nositelům práv a poskytovatelům služeb povinnost znovu sjednat smlouvy, neboť stanoví, že veškerá smluvní ustanovení, která jsou v rozporu s povinností zajistit přeshraniční přenositelnost, budou nevymahatelná.

Návrh navíc neukládá poskytovatelům služeb žádné nepřiměřené náklady. Návrh nevyžaduje, aby poskytovatel on-line služeb poskytujících obsah přijímal jakákoli opatření k zajištění kvality poskytování těchto služeb mimo členský stát bydliště účastníka. Návrh rovněž neukládá poskytovatelům služeb, kteří poskytují služby zdarma, povinnost zajišťovat přeshraniční přenositelnost v případě, že neověřují členský stát bydliště účastníka, protože takový požadavek by znamenal zásadní změnu způsobu, jímž poskytují své služby, a mohl by znamenat neúměrné náklady.

EHSV:

- kladně hodnotí iniciativu Komise zabývat se prostřednictvím nařízení takzvanou „přeshraniční přenositelností“;
- **považuje za nezbytné jasně vymezit pojem „členský stát bydliště“ účastníka, tak aby ostatní členské státy EU musely být standardně považovány za státy, v nichž může být dočasně přítomen;**
- domnívá se, že pokud existuje zákazník, předplatitel nebo účastník určité služby a prostřednictvím IP adresy, připojení k internetu nebo jiného rovnocenného ukazatele se ukáže, že je tento uživatel spojen s jedním členským státem, měla by být zaručena přeshraniční přenositelnost;
- **je toho názoru, že by měla být zaručena přenositelnost těchto služeb, pokud je členský stát ověřitelný – a lze ho ověřit, aniž by to pro poskytovatele představovalo dodatečné náklady;**
- domnívá se, že v normativní části by mělo být výslovně uvedeno, že jakékoli ochuzení nebo snížení nabídky, které ovlivní poskytování služeb, jejich rozsah, přístupnost v zařízení a počet uživatelů, bude považováno za nedodržení poskytování služby.

- **INT/772 Retailové finanční služby a pojištění**

Tato zelená kniha představuje příležitost vyjádřit se k tomu, jak lze evropský trh retailových finančních služeb, zejména pojištění, úvěrů, plateb, běžných a spořicíh účtů a jiných retailových investic, dále otevírat a přinášet tak lepší výsledky pro spotřebitele a podniky, a přitom udržet odpovídající úroveň ochrany spotřebitele a ochrany investorů. Snaží se identifikovat konkrétní překážky, na něž spotřebitelé a podniky narážejí při plném využívání jednotného trhu, a způsoby, jimiž by bylo možné tyto překážky překonat, včetně nejlepšího využití nových technologií, s výhradou přiměřených ochranných opatření. Cílem zelené knihy je podnítit diskusi na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni. Proto se zabývá:

- 1) současným stavem jednotného trhu s retailovými finančními službami a nejnovějším trendem digitalizace
- 2) a potřebou opatření na úrovni EU nebo na vnitrostátní úrovni k překonání překážek, které v současné době odrazují spotřebitele a podniky od přeshraničních transakcí.

Komise plánuje v návaznosti na konzultaci zhruba v létě 2016 zveřejnit akční plán v oblasti retailových finančních služeb.

EHSV:

- vítá skutečnost, že Komise je na dobré cestě a má ambiciózní program pro provádění akčního plánu pro vytváření unie kapitálových trhů;
- podporuje myšlenku, že je třeba vyvinout úsilí s cílem usnadnit přeshraniční průnik retailových finančních služeb a možnosti spotřebitelů měnit poskytovatele;
- vítá přístup, který Komise v zelené knize uplatňuje a který spočívá ve snaze hledat vhodné politiky pro podněcování obou stran trhu s retailovými finančními službami: nabídky a poptávky;
- podporuje myšlenku, že kdykoli to je možné, měli by mít spotřebitelé možnost srovnat různé produkty, aby mohli přijímat informovaná rozhodnutí;
- je toho názoru, že výsledky této konzultace je třeba převést do ambicióznějšího programu, jímž by se odstranily dlouhotrvající problémy;
- navrhuje, aby byly výsledky postupu konzultace přednostně uplatněny na jednodušší produkty, u nichž mají místní faktory relativně menší význam;
- domnívá se, že je naprosto nezbytné vynaložit veškeré úsilí na to, aby se předešlo novému otevírání nedávno přijatých směrnic (např. směrnice o platebních službách 2 a směrnice o hypotečních úvěrech).

- **INT/777 Kontrola nabývání a držení zbraní**

Bezpečnost občanů a podniků je ústředním tématem současné Komise. Užití střelných zbraní v rámci organizované trestné činnosti a teroristickými skupinami může společnosti způsobovat obrovské škody.

Nedávné tragické události prokázaly, že musíme zdvojnásobit úsilí v boji proti nedovolenému obchodování se střelnými zbraněmi pomocí soudržné a koordinované strategie. Společnou evropskou odpovědnost za boj proti přeshraniční trestné činnosti a terorismu zdůraznily i politické směry předsedy Junckera.

Nabývání, držení, dovoz a vývoz střelných zbraní pro civilní užití podléhá komplexnímu regulačnímu rámci Evropské unie, jak je stanoveno ve směrnici 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES. Cílem tohoto návrhu je přijmout okamžitá opatření za účelem posílení stávajících pravidel týkajících se přístupu ke střelným zbraním a obchodování s nimi.

- **INT/780 Právo obchodních společností**

Účelem zkoumaného návrhu je provedení kodifikace šesté směrnice Rady o rozdělení akciových společností (82/891/EHS), jedenácté směrnice Rady o zveřejňování poboček vytvořených v členském státě některými formami společností řídicích se právem jiného členského státu (89/666/EHS), směrnice 2005/56/ES o přeshraničních fúzích kapitálových společností, směrnice 2009/101/ES o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 48 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření, směrnice 2011/35/EU o fúzích akciových společností a směrnice 2012/30/EU o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 54 druhého pododstavce Smlouvy o fungování EU při zakládání akciových společností a při udržování a změně jejich základního kapitálu, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření.

Nová směrnice nahradí různé akty, které jsou do ní začleněny; zcela zachovává jejich obsah, a omezuje se tak pouze na jejich spojení a zapracování pouze takových formálních změn, které vyžaduje samotná kodifikace.

EHSV plně schvaluje provedení konsolidace, kodifikace a tedy zjednodušení znění návrhu týkajícího se některých aspektů práva obchodních společností, které je v souladu s tím, co Výbor opakovaně navrhoval ve svých stanoviscích.

EHSV by si však přál ambicióznější revizi, která by usilovala o kodifikaci hledisek, jež zůstávají rozptýlena v jiných legislativních nástrojích.

- **SOC/531 Spravedlivá mobilita v rámci EU**

Stanovisko EHSV k tématu spravedlivější pracovní mobility v rámci EU bylo vyžádáno ze strany nizozemského předsednictví, které ve svých prioritách uvádí, že „**mobilita pracovníků může podpořit hospodářský růst a zaměstnanost**, ale je nutné řešit nevýhodu s cílem zvýšit veřejnou podporu volného pohybu pracovníků a volného pohybu služeb“.

Trhy práce stále trpí vysokou úrovní nezaměstnanosti, ale také se rychle mění, v neposlední řadě při zvládání společenských změn, globalizace a technologických inovací. EU usiluje o zvýšení pracovní mobility v Evropě odstraněním překážek, které v ní brání. Stanovisko EHSV se zaměřuje na mobilitu pracovních sil a obsahuje kapitoly týkající se vysílání pracovníků, příhraničních pracovníků, úlohy inspekce práce a přenositelnosti sociálních práv a ochrany mobilních pracovníků.

EHSV připomíná, že volný pohyb pracovníků v EU je základní svobodou, která je zakotvená ve Smlouvě o fungování EU, základním prvkem vnitřního trhu a jedním z nejoceňovanějších úspěchů budování Evropy.

Pokud pracovní mobilita probíhá na základě spravedlivých podmínek, může být pro pracovníky, zaměstnavatele a společnost jako celek obohacující a přínosná. Může napomáhat k vyrovnaní různé míry zaměstnanosti v členských státech tak, že poskytne pracovní sílu a schopné pracovníky tam, kde chybějí, umožní lepší přidělování lidských zdrojů a podpoří předávání znalostí a inovace a zajistí rozvoj schopností. Zároveň může pomoci zmírnit dopady stárnutí pracovní síly v cílové zemi.

EHSV je toho názoru, že Komise i členské státy musí vyvinout zvláštní úsilí, aby zaručily a podpořily volný pohyb pracovníků v EU tím, že odstraní diskriminaci na základě státní příslušnosti a zabrání neoprávněným omezením jak pro pracovníky, tak pro podniky. Nesmí být oslabena ani zpochybněna pozitivní hodnota volného pohybu pracovníků z důvodu neopodstatněných obav z jakéhokoli zneužití.

Spravedlivá mobilita vyžaduje, aby bylo zaručeno splnění zásad rovnosti zacházení a nediskriminace na základě státní příslušnosti v souladu s evropským acquis pro evropské mobilní pracovníky, kteří využívají svého práva na volný pohyb a podléhají pracovním podmínkám hostitelské země a jejím předpisům týkajícím se stanovování mezd, přičemž budou plně dodržovány vnitrostátní systémy kolektivního vyjednávání a pracovníprávních vztahů.

EHSV naléhavě vyzývá Komisi, aby na základě konzultace se sociálními partnery řešila veškeré nezbytné otázky týkající se vyslaných pracovníků s cílem čelit nekalým praktikám, které vedou k sociálnímu dumpingu. Obdobně platí, že jakákoliv nová opatření na evropské úrovni musí dodržovat vnitrostátní pravomoci v oblasti kolektivního vyjednávání a rozdílné systémy pracovníprávních vztahů.

- **SOC/532 Integrace uprchlíků v EU**

EU a její členské státy nejsou na současný masivní příliv uprchlíků dostatečně připravené. Nicméně počet lidí, kteří přicházejí, představuje pouhý zlomek migrujících osob na celém světě. Navíc se nejedná o první takový jev v nedávných evropských dějinách. Všechny úrovně veřejné správy a četné organizace občanské společnosti musí spolupracovat při přijímání uprchlíků a zajišťování jejich integrace poté, co je jim přiznána ochrana. Přístup, poskytovaná pomoc a rozsah organizačních opatření se v jednotlivých členských státech liší. V různých databázích lze nalézt příklady stávajících osvědčených postupů, což může posloužit jako základ pro hlubší analýzu.

Cílem průzkumného stanoviska je formulovat doporučení, jež budou vycházet ze současných zkušeností a z příkladů z jiných zeměpisných oblastí a období, ve kterých docházelo k přílivu uprchlíků a dalších migrantů ve srovnatelné nebo mnohem větší míře,

příčemž bude kladen důraz na úlohu organizací občanské společnosti. Stanovisko by se mělo zabývat takovými otázkami, jako např. jaké jsou nejlepší modely spolupráce mezi celostátními, regionálními a místními orgány a organizacemi občanské společnosti? Jaké inovativní přístupy již existují? Jak mohou být použity v jiných souvislostech? EHSV je přesvědčen, že chceme-li zachovat sociální soudržnost, je integrace pro naši společnost nezbytná.

EHSV zdůrazňuje, že integrace je obousměrný proces. Osvědčené postupy v integračních politikách se nezaměřují pouze na uprchlíky, ale také na místní obyvatelstvo, což má zásadní význam pro kladnou reakci na integrační opatření. Významnou úlohu v tomto procesu hrají sdělovací prostředky, místní orgány, odborové svazy, organizace zaměstnavatelů a nevládní organizace.

EHSV doporučuje, aby byla zvláštní pozornost věnována nezletilým osobám bez doprovodu. Je třeba zajistit rychlé začlenění do školního systému a poradenství ohledně příležitostí k odbornému vzdělávání. EHSV zdůrazňuje, že uprchlíci musí mít přístup k informacím o svých právech a povinnostech v hostitelské společnosti. Na trhu práce se s nimi musí zacházet stejně jako s místními obyvateli. EHSV oceňuje solidaritu, kterou projevily různé skupiny občanské společnosti, odborové svazy, organizace zaměstnavatelů, jednotlivci a podniky, kteří dobrovolně pomáhají žadatelům o azyl. Zdůrazňuje, že tuto individuální angažovanost je třeba chránit a podporovat.

Investice do integračních opatření jsou v krátkodobém a střednědobém výhledu nákladné, je však třeba vnímat je jako investice do lidí, které se v dlouhodobém horizontu vyplatí. Bude-li integrace úspěšná, povede k sociální soudržnosti, hospodářskému růstu a tvorbě pracovních míst. Proto by měly být odpovídajícím způsobem navýšeny prostředky v rámci Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF) a Evropského sociálního fondu (ESF), aby se dosáhlo lepšího spolufinancování opatření zaměřených na integraci uprchlíků. EHSV konstatuje, že daň z finančních transakcí může mít na veřejné finance pozitivní dopady, neboť zaručuje spravedlivější příspěvky finančního sektoru. Vzhledem k výjimečným okolnostem a v souladu s Paktem o stabilitě a růstu by dodatečné náklady na přijímání uprchlíků neměly být započítávány do schodků veřejných financí členských států.

Vladimíra Drbalová
Mezinárodní vztahy – Evropské záležitosti
Členka EHSV